

	ΚΩΔΙΚΟΣ:	E.202-2	ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	
	ΕΝΤΥΠΟ:	ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
	ΕΚΔΟΤΗΣ:	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ		

E.202-2: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A' ΜΕΡΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:		ΕΞΑΜΗΝΟ:	B
ΜΑΘΗΜΑ:	Μεθοδολογία της Έρευνας		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	8	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ):	Συνολικά 26
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1) Στοιχειώδεις γνώσεις αγγλικών 2) Βασικές γνώσεις χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών (Windows και Office) 3) Πρόσβαση στο διαδίκτυο 4) Προσωπικό e-mail		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:	Ελληνικά		

2. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τις βασικές αρχές Μεθοδολογίας της Έρευνας και Επιδημιολογίας, οι οποίες είναι απαραίτητες τόσο για την κριτική ανάγνωση της βιβλιογραφίας όσο και για τη διεξαγωγή μελετών με αξιόπιστο και έγκυρο τρόπο. Πρόκειται, ουσιαστικά, για δυο απαραίτητα εφόδια για τους επιστήμονες σε κάθε ερευνητικό πεδίο, στην προσπάθειά τους να λάβουν ορθολογικές αποφάσεις.

3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ενδεικτικά, το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στα εξής: βασικές επιδημιολογικές έννοιες, μέτρα συχνότητας των εκβάσεων, η έννοια της αιτίας στις επιστήμες υγείας, μέτρα σχέσης και μέτρα αποτελέσματος, μελέτες κούρτης (μελέτες παρακολούθησης), μελέτες «ασθενών-μαρτύρων», κλινικές δοκιμές, ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων, σφάλματα μέτρησης, διαγνωστική ποιότητα των εργαστηριακών δοκιμασιών, εργαλεία μέτρησης και ερωτηματολόγια, συστηματική ανασκόπηση, μετα-ανάλυση και συγγραφή επιστημονικών κειμένων.

4. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Μετρούν τη συχνότητα εμφάνισης των διάφορων εκβάσεων στις επιδημιολογικές μελέτες.
- Εκτιμούν τη σχέση μεταξύ προσδιοριστών και συχνότητας εμφάνισης των εκβάσεων.
- Σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν επιδημιολογικές μελέτες.
- Αναλύουν δεδομένα.
- Αναζητούν αξιόπιστη και έγκυρη βιβλιογραφία στο διαδίκτυο.
- Διαβάζουν κριτικά τη βιβλιογραφία.
- Συγγράφουν ερευνητικά άρθρα και ανασκοπήσεις.

B' ΜΕΡΟΣ

5. ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Η μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής:

- Διαλέξεις
- Παρουσίαση δημοσιευμένων μελετών και σχολιασμός τους

- Ασκήσεις που καλούνται να επιλύσουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος
- Σχεδιασμός επιδημιολογικών μελετών από τους φοιτητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος

Τα εποπτικά μέσα που απαιτούνται είναι ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολικό μηχάνημα (projector).

6. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Αρχικά, σε κάθε διδακτική ενότητα, γίνεται μια εκτενής περίληψη, έτσι ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν τις απαιτούμενες βασικές έννοιες που πρόκειται να αναλυθούν. Στη συνέχεια, παρατίθενται ο σκοπός και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κάθε ενότητας, έτσι ώστε οι φοιτητές να γνωρίζουν τους στόχους της ενότητας. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε θεωρητικές ερωτήσεις, καθώς επίσης και να επιλύσουν ασκήσεις που αφορούν σε επιδημιολογικές μελέτες.

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής:

- Βασικές επιδημιολογικές έννοιες
- Είδη δημογραφικών πληθυσμών
- Μέτρα συχνότητας των εκβάσεων
- Οι έννοιες του προσδιοριστή, του συγχυτή και του τροποποιητή
- Επαρκής αιτία, αναγκαία αιτία, συνιστώσα αιτία
- Μέτρα σχέσης και μέτρα αποτελέσματος
- Η έννοια του αποδοτέου κλάσματος
- Αντικείμενο των επιδημιολογικών μελετών
- Σχεδιασμός των επιδημιολογικών μελετών
- Είδη επιδημιολογικών μελετών
- Μελέτες κοόρτης (μελέτες παρακολούθησης)
- Μελέτες «ασθενών-μαρτύρων»
- Κλινικές δοκιμές
- Διαστρωμάτωση επιδημιολογικών δεδομένων
- Τροποποίηση του μέτρου αποτελέσματος
- Ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων
- Σφάλματα μέτρησης (τυχαία και συστηματικά)
- Διαγνωστική ποιότητα των εργαστηριακών δοκιμασιών
- Διαγνωστικές πιθανότητες
- Θεώρημα του Bayes
- Εργαλεία μέτρησης και ερωτηματολόγια
- Συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση
- Βασικές αρχές συγγραφής επιστημονικών κειμένων
- Είδη επιστημονικών δημοσιεύσεων

7. ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τελική γραπτή εξέταση

8. ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Σύγγραμμα:

- Γαλάνης Π, Σπάρος Λ. Εγχειρίδιο Επιδημιολογίας, ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2010.
- Γαλάνης Π, Σπάρος Λ. Κλινική και επιδημιολογική έρευνα. Βασικές έννοιες. ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2012.

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Γαλάνης Π. Διαχείριση μεταβλητών και δεδομένων στις επιδημιολογικές μελέτες. Νοσηλευτική 2011, 50:132-146.

- Γαλάνης Π. Η λανθασμένη εφαρμογή των τιμών p και του ελέγχου των υποθέσεων στη βιοϊατρική έρευνα. *Αρχ Ελλ Ιατρ* 2010, 27:691-707.
- Γαλάνης Π. Αποχαιρετώντας τις τιμές p και καλωσορίζοντας τα διαστήματα εμπιστοσύνης στην ανάλυση δεδομένων. *Νοσηλευτική* 2010, 49:11-25.

Γ' ΜΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΑ/ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:	Από Πέμπτη έως Κυριακή/Συνολικά 26 ώρες
--------------------------------	---

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ¹²		ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
α/α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
1		Βασικές επιδημιολογικές έννοιες
		Είδη δημογραφικών πληθυσμών
2		Μέτρα συχνότητας των εκβάσεων
		Οι έννοιες του προσδιοριστή, του συγχυτή και του τροποποιητή
3		Επαρκής αιτία, αναγκαία αιτία, συνιστώσα αιτία
		Μέτρα σχέσης και μέτρα αποτελέσματος
4		Η έννοια του αποδοτέου κλάσματος
		Αντικείμενο των επιδημιολογικών μελετών
5		Σχεδιασμός των επιδημιολογικών μελετών
		Είδη επιδημιολογικών μελετών
6		Μελέτες κοόρτης (μελέτες παρακολούθησης)
		Μελέτες «ασθενών-μαρτύρων»
7		Κλινικές δοκιμές
		Διαστρωμάτωση επιδημιολογικών δεδομένων
8		Τροποποίηση του μέτρου αποτελέσματος
		Ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων
9		Στατιστικές μέθοδοι
		Σφάλματα μέτρησης (τυχαία και συστηματικά)
10		Διαγνωστική ποιότητα των εργαστηριακών δοκιμασιών
		Διαγνωστικές πιθανότητες
11		Θεώρημα του Bayes
		Εργαλεία μέτρησης και ερωτηματολόγια
12		Αναζήτηση βιβλιογραφίας στο διαδίκτυο
		Αναζήτηση βιβλιογραφίας στο PubMed
13		Συστηματική ανασκόπηση
		Μετα-ανάλυση
14		Βασικές αρχές συγγραφής επιστημονικών κειμένων
		Είδη επιστημονικών δημοσιεύσεων

¹ Αναφέρονται στις εβδομάδες του ακαδημαϊκού ημερολογίου

² Σημειώνεται η εβδομάδα όπου πραγματοποιείται η ανάθεση των εργασιών

9. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ:

Οι φοιτητές καλούνται να επιλύσουν ασκήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, καθώς και θεωρητικές ασκήσεις.

10. ΑΛΛΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Γαλάνης Π. Κλινικές δοκιμές. Αρχ Ελλ Ιατρ 2012, 29:489-507.
2. Γαλάνης Π. Μελέτες «ασθενών-μαρτύρων». Αρχ Ελλ Ιατρ 2012, 29:240-257.
3. Γαλάνης Π. Ιατρική βασιζόμενη σε ενδείξεις. Μπεϋζιανή λογική. Αρχ Ελλ Ιατρ 2010, 27:551-562.
4. Γαλάνης Π. Συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση. Αρχ Ελλ Ιατρ 2009, 26:826-841.
5. Γαλάνης Π. Στατιστικές μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων. Αρχ Ελλ Ιατρ 2009, 26:699-711.
6. Γαλάνης Π. Αναγκαίος αριθμός πασχόντων στις τυχαιοποιημένες κλινικές δοκιμές. Αρχ Ελλ Ιατρ 2009, 26:544-557.
7. Γαλάνης Π. Πολυμεταβλητή ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων. Αρχ Ελλ Ιατρ 2009, 26:407-422.

11. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ:

Αναστάσιος Γερμενής, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Ιατρικής
Πέτρος Γαλάνης, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Μεταπτυχιακό Δημόσιας Υγείας

12. E-MAIL:

Αναστάσιος Γερμενής, agermen@med.uth.gr
Πέτρος Γαλάνης, pegalan@nurs.uoa.gr

13. ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:

Πέτρος Γαλάνης
Παπαδιαμαντοπούλου 123, Αθήνα
Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ
Ώρες επικοινωνίας: Καθημερινά, 09:00-16:00
Τηλέφωνο: 2107461471
Fax: 2107461473

14. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ E-CLASS:

15. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

Τελική γραπτή εξέταση

Ο Διδάσκων

Υπογραφή